

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIÓDICH SATÍRICH
HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI

DONARÀ AL MENYS UNS ESQUELLONS CADA SEMANA

10 cèntims cada numero per tot Espanya

Números atrasats 20 cèntims

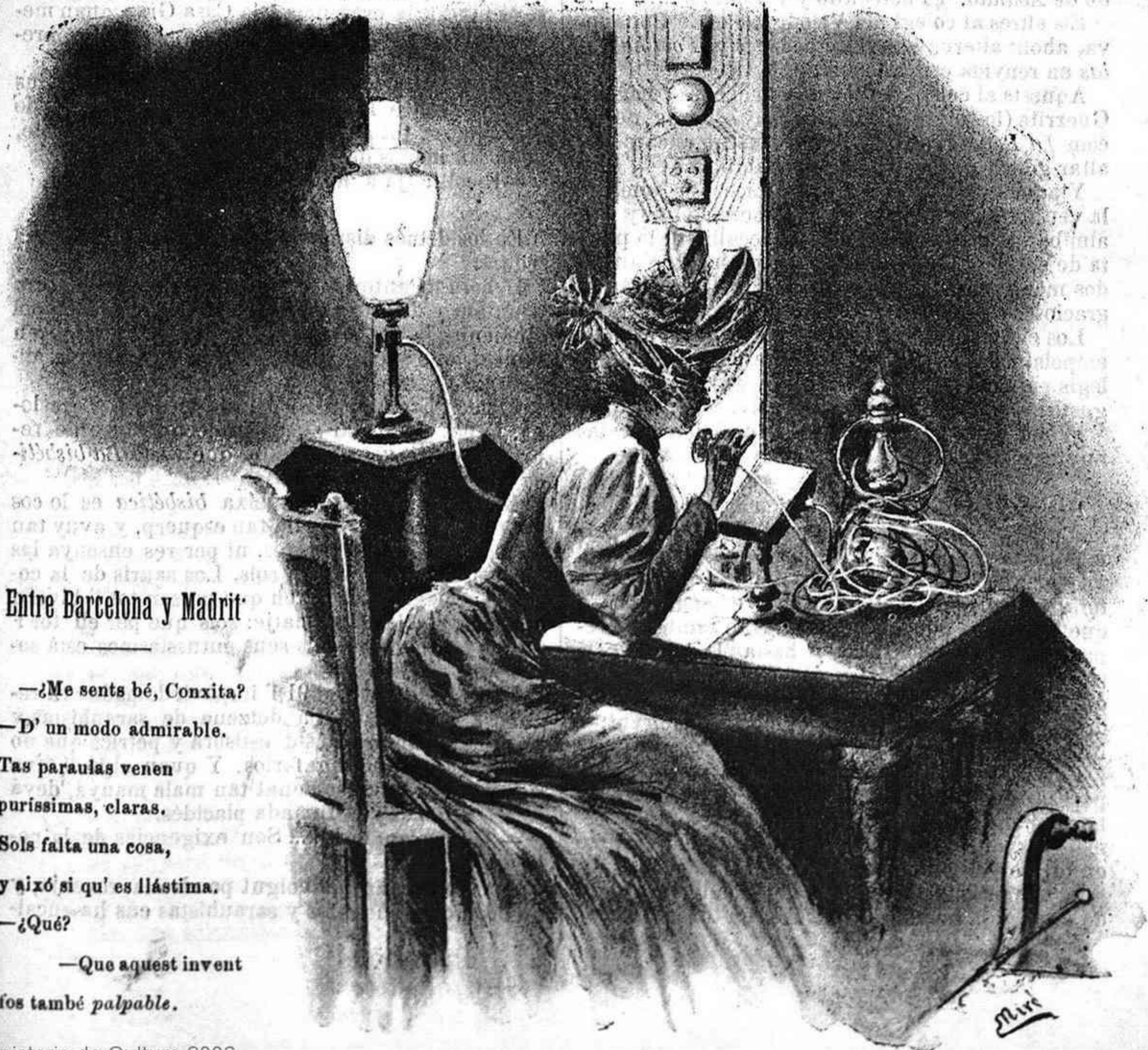
ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 8 pessetas,
Cuba y Puerto-Rico, 4.—Estranger, 5.

PROGRESSOS TELEFONICHS

Entre Barcelona y Madrid

—¿Me sents bé, Conxita?

—D' un modo admirable.

Tas paraulas venen
purissimas, claras.

Sols falta una cosa,

y aixó si qu' es llástima.

—¿Qué?

—Que aquest invent

fos també palpable.

CRONICA

Barcelona presentava diumenje un aspecte animadíssim. Brillava en lo cel un sol de gloria y no feya calor perque ab la llum espléndida del astrey s' hi barrejavan oreigs de primavera.

De gentada no 'n vulguin mes: pèl Passeig de Gracia, per la Gran-via, per las Ramblas... En la de las Flors casi era impossible moure's.

Fins l' exposició dels Lluchs instalada en lo *Saló Parés* semblava un jubileu: ni que 'l Bisbe de Barcelona y 'l de Vich y 'l de Terol (estil Jochs Florals) haguessen concedit cada un 40 dias de indulgencia á tot devot del art que l' hagués visitada ab lo desitj de mortificarse, hi hauria hagut durant tot lo dematí mes numerosa concurrència.

¿Y á la tarde? ¿Qué dirém de aquell garbuix de carruatjes de totas midas, jardineras de tots colors y tranvías de tots sistemas? ¿Qué dirém de aquell corre á galop y á competencia?

Un foraster s' ho mirava embabiecat, y recordantse de un acte que á la mateixa hora devia estarse celebrantse per tota Espanya, digué:

—Ja 's coneix que vá la rematada: á las quatre 's lancan els colegis electorals: per aixó tothom corra.... ¡Oh, ciutat admirable!...

Si, era cert: tothom corria, tothom anava á votar.

Els uns se dirigian al Colegi del *Frontón barcelonés*, ahont se disputavan l' elecció, tornantse la pilota, dos blaus contra tres blanchs ó sigan el *Chiquito de Ondarroa* y en *Pedrós*, contra 'l *Zurdo de Abando*, 'l *Pasieguito* y l' *Eguibar*.

Els altres al colegi del Velódromo de la Bonanova, ahont alternavan velocipedistas y *Foot ballistas* en renyida competencia.

Aquests al colegi del torin monopolisat per en Guerrita (lo torero anti-madrileny que jo no sé com *La Renaixença* no li ha aixecat encare un altar gòtich-japonés) y per en Fabriolo.

Y aquells, en fi, al colegi del Liceo, á admirar la veu fresca de la Darclée y á rebre de lluny sos almibarats petóns de despedida, recullits de la punta de sos llabis de cirera y escampats á dojo ab sas dos mans per tot l' ambit de la sala, al compás de graciosas cortesias.

Los electors y no pocas electoras elegantment empolainadas se dirigian als anteriors y altres colegis pel mateix istil, deixantse guiar pels seus gustos y per las sévas preferencias.

¿Volen encare una afició més decidida per las lluytas electorals?

Res te d' extrany, ni de particular, ni de anormal que 'ls colegis establers per l' Ajuntament permanesquessen deserts y solitaris. Alrededor de l' urna de cristall badallavan presidents é interventors, y com els badalls son mes encomanadissos que una peste qualsevol, badallavan també 'ls repartidors de candidaturas y hasta 'ls municipals encarregats de la *vichilancia*. Un ne vaig veure que fentse creus á la boca ab lo dit gros de la mà dreta, exclamava ab trassas de bomba aspirant:—No paaasa uuuna aaalmaa!...

Fins á l' hora del ápat reg amentari servit á expensas dels candidats distingits ab l' *exequatur* del hereu Pantorrillas no varen animarse aquells cementiris, que á última hora havian de convertirse en bressols de tantas resurreccions.

Aquell mateix municipal del badall vá atacar de ferm, y ja no vá badallar mes en tot lo dia.

Las urnas buydas fins llavoras ván quedar atestadas de candidaturas. Paps plens, urnas plenas.

Y ja tenim regidors nous de trinca, ilustres pares de la ciutat comtal, que desde 'l primer de juliol (olvidant lo refrá que diu: pel juliol, ni dona ni cargol) se desvetllarán ansiosos per fer la felicitat de la Pubilla.

Vels'hi aquí un part felíssim, exempt de dolors y de perills, com may se 'n haja vist un altre á Barcelona.

Unicament en los dos districtes de l' Audiencia y l' Institut vá haverhi petitas dificultats, é insignificantis disgustos.

En l' Audiencia un sarauhista, impossibilitat de treballar per ell, vá posar las sévas habilitats en la prestidigitació al servey de un candidat conservador. Candidaturas prenys que 'n portan de petitas impresas en paper de seda.... actas de sorpresa que 's firman ab anticipació y que luego practican espontáneament y ab misterio la regla de multiplicar.... presidents que 's fan fonedissos ab tots los papers, com si se 'ls xuclés la terra.... res, quatre tonterietas sense importancia, de las quals, los pochos que se 'n dolon, poden tenirne algún *rosech*, que per l' administració municipal se converteix en un *Rosich*.... ¡Qué s' hi farà!

En l' Institut, la batalla vá entaularse entre dos héroes desesperats per penjarse la venera: un que sab de sobras lo pá que á la Casa gran s' hi dona, y un' altre que feya temps que 'n sentia l' olor y que á tota costa vol tastarlo: un que 's dedica á aixecar morts y un' altre que té l' ofici de vestirlos y ficarlos á la caixa. Aquest últim vá guanyar, lo qual no podém menos de celebrarho, perque la séva funeraria presencia á la Casa Gran quan menos recordará als companys de Consistori, la brevetat efimera de las humanas pompas.

Y de fixo que quan encaixi ab algún dels nous regidors, entre 'ls quals s' hi conta un terceto de aristócratas, tot aquell que senti 'l seu contacte, no podrá menos de preguntarli:

—Escolti: ¿ja s' ha rentat las mans?

En los demás districtes, tot vá passar com una seda.

L' hereu Pantorrillas, autor de la candidatura triunfant y director afortunat de la comedia del diumenje, ja pot telegrafiar tot desseguida á n' en Novellí, que actualment se troba á América, dihentli:

«Amich Ermete: si ha pensat tornar á Barcelona, ja pot renunciar al seu projecte: acabo de representar mil vegadas millor que vosté *La bisbéctica domata*.»

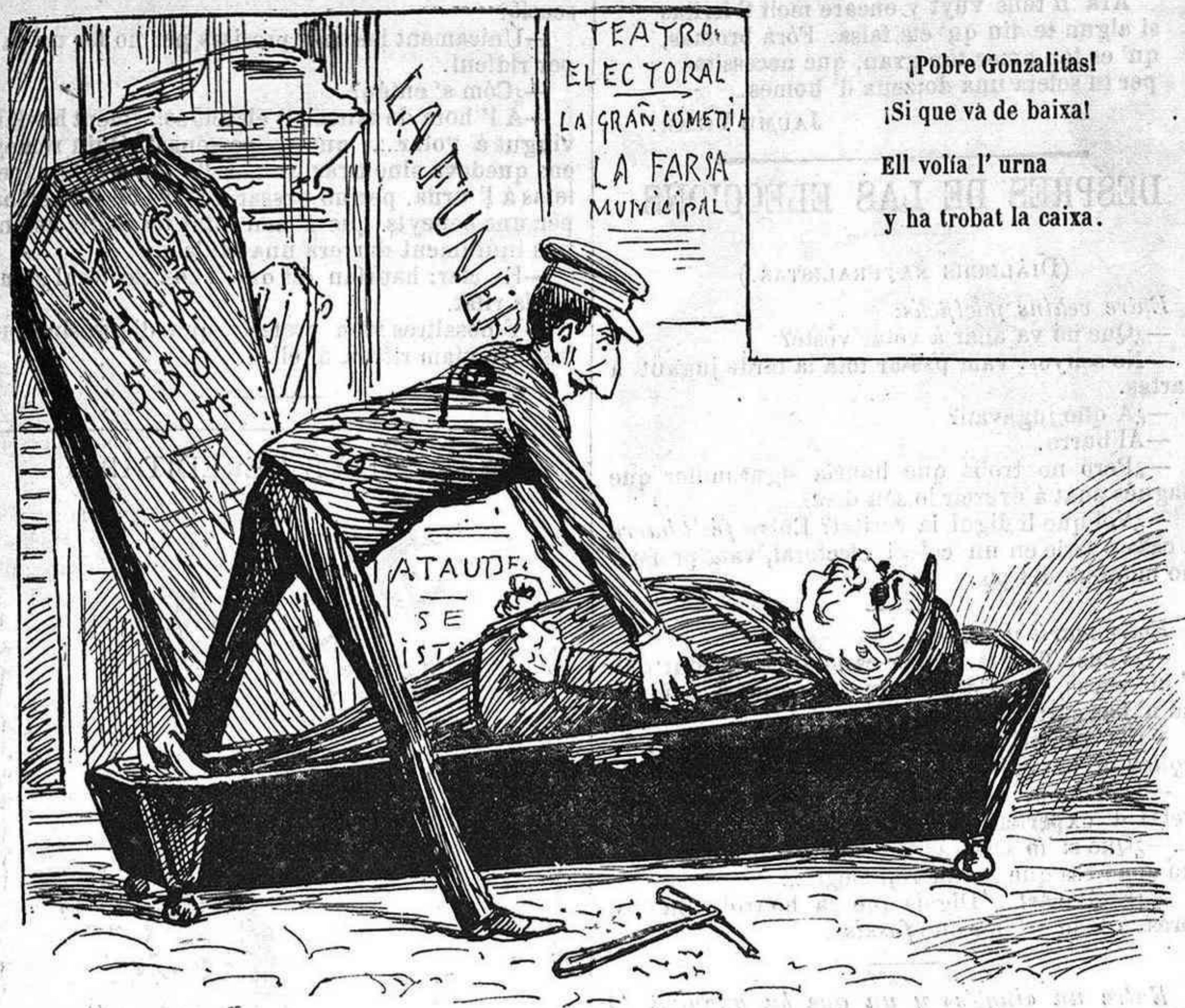
Y la rahó li sobra. Aqueixa *bisbéctica* es lo cos electoral barceloní un dia tan esquerp, y avuy tan manso. Ni s' agita per res, ni per res ensenya las unglas, ni 's queixa tan sols. Los sauris de la collecció zoológica del Parch que passen tot l' hivern dormint, son la seva imatge: sols que per ell tot l' any lo termómetro dels seus entusiasmes está sota zero.

En las elecciones del 91 l' impávit domador va regalar á la ciutat mitja dotzena de sarauhistas y uns quants menestrals d' estisora y petricó que no hi havia per ahont agafarlos. Y quan algú li feya cárrechs per haverse donat tan mala manya, deya somrient ab sa acostumada placidés:

—¡Que volen ferhi!... Son exigencias de la política.

Sens dupte, ara ha volgut pendre la revenja, y en lloch de menestrals y sarauhistas ens ha enca-

ELECCIONS MUNICIPALS

xat un Ajuntament de aristócratas marca Silvela y de Advocats.

A mes del terceto de Marquesos de que mes amunt parlavam, ha enviat á la Casa Gran un conjunt de advocats que no baixan de una dotzena. O sino contin: Ernesto Castellar, Manuel Soriano, Enrich Girona, Joan Coll y Pujol, Joseph Munné Leal, Ramon Rubio Lopez, Cayetano Fontrodona (lo fill de D. Ignaci), Diego de la Llave, Francisco Lluís Gassol, Mariano Puig y Valls, Ramon Martinez Gras y Jacobo Garcia San Pedro. Vegin si fan la dotzena.

Dotze y onze que se n' hi quedan del anterior bieni que son los següents: Joseph Collaso y Gil, Joseph Griera y Dulcet, Conrado Monner, J. Anton Trias, Alejandro de Rich, Joan Amat Surmani, Joseph Rius y Badía, Joseph Ciurana, Joseph M.ª Nadal, Federico Travé y Aniceto Mirambell.

Dotze y onze: vintitrés: casi la majoria del Ajuntament. Aixó ja no es una corporació municipal, sino una Academia de Dret ó un Colegi de lletrats.

Si 'ls interessos de la Pubilla 's quedan sense defensa, no será per falta de advocats.

..

Y á propòsit de advocats, considero digne de citar un fet curiós.

En lo fuero de Guipúzcoa, fins á l' any 40 del present sigle, estavan incapacitats d' exercir lo càrrech de Diputats representants de la Provincia

1.er Los eclesiástichs, en rahó de que 'ls que 's

dedican á cosas espirituales, no tenen perque ocuparse dels negocis de la terra.

2.^{on} Los militars, per quant aquests se deuen al govern constituhit y no poden tenir la deguda independència.

Y 3.er LOS ADVOCATS.

Lo fuero considerava, que 'ls advocats que acostuman á pendre la defensa del client que 'ls paga, no poden tenir un criteri prou clar per defensar certs assumptos de interés públich, y en virtut de la seva professió no han de sentirse inclinats á ferho desinteressadament.

Aixó apart de que 'ls advocats acostumats á fer veure lo blanch negre, son capassos de marejar á la gent de rectas intencions, pero de poca paraula. ¡Si serian espavilats los bons Guipuzcoans que van fer aquesta lley tan práctica!

P. DEL O.

A UNA XICOTA

SONET

Te vaig coneixe un temps en que tenias tres parells de promesos, tots á l' hora, que 'ls portavas rendits y entretenias ab ta gracia divina, encantadora.

Creya cada un que sols á n' ell volias, que ton amor era per ell y fora, y li omplias lo cap ab las follias de ta palica fresca, ubriacadora.

Y estimavas á tots, sens alabarte,
tant com tots junts podian estimerte.

Ara 'n tens vuyt y encare molt t' irritas
si algun te diu qu' ets falsa. Fóra bromas,
qu' es ton amor tan gran, que necessitas
per tu soleta una dotzena d' homes.

JAUME VILAR.

DESPRES DE LAS ELECCIONS

(DIÁLECHS NATURALISTAS.)

Entre vehíns pacífichs:

—¿Que no va anar á votar vosté?

—No senyor: vam passar tota la tarde jugant á cartas.

—¿A qué jugavan?

—Al burro.

—¿Pero no troba que hauria sigut millor que hagués anat á exercir lo séu dret?...

—¿Vol que li digui la veritat? Entre fé 'l burro á casa ó ferlo en un colegi electoral, vaig preferir no mourem del pis.

Entre marit y muller:

—¿Veus? T' está bé per cándido: tan segur que t' ho veyas, tants diners que 't costa, y al últim no n' has surtit.

—¡Es que m' han enganyat com un xino! A mi aquell m' havia jurat que donant alló, triuflaría.

—Donchs ja ho veus.... Al menos, que 't serveixi d' experiéncia.

—¿Que si 'm servirá? En las próximas eleccions, no dono res que no 'm veji elegit....

—¡Está clar!.... Digals que ja ho trobaréu després.... de lo primer que fassis....

Entre un «inglés» y un que ha guanyat la elecció:

—Bueno. Ya hi vist en las listas dels periódichs que vosté havia triuflat.... Lo felicito de veras, y....

—¿Y qué?

—Espero que cumplirá lo que va dir que faria si resultava elegit....

—¡Home! ¡No vaji tan depressa! Donguim una mica de temps y deixim entrar en caixa....

—¿En caixa?... (¡Rediable!....)

Entre un acreedor y un que no ha surtit:

—¡Y donchs! Ja veig que la combinació li ha fracassat.... ¿Cóm ho farém? ¿Quán me pagarà ara?

—Fill meu, s' haurá d' esperar dos anyets; fins que torni á haverhi eleccions. Fassis cárrech de que hem esguerrat la cullita d' aquest any y del que vé.

—¿Pero vol dir que d' aquí á dos anys....

—Li garanteixo que surtiré: diumenje vaig estudiar del natural tots los diferents sistemas de trampa que s' usan....

Entre municipals:

—¿Cuántas veces vas votar tú?

—¿Yo? Ni me acuerdo. Lo menos, cincuenta ó sesenta veces.

—Pues yo voté una sola vez; pero eché en la urna un centenar de papeletas....

—Bien. Tu eras de los que trabajaban al por mayor....

—Y tú votabas á la meunda....

Entre interventors:

—¿Que váren fer gayres trampas en la teva secció?

—Únicament las més precisas per no fer un paper ridícul.

—¿Cóm s' entén?

—A l' hora de tancar l' elecció solzament havian vingut á votar.... ¡quatre personas! ¿Quin remey ens quedava sino tirar un parellot de centas papeletas á l' urna, per no passar als ulls de Barcelona per uns beneyts que s' han estat tot lo día assentats inútilment darrera una taula....

—Es clar: haurian dit que 'l cos electoral se us havia rifat.

—Y nosaltres vam preferir que diguessin que 'ns l' havíam rifat á n' ell.

CONCEJALS HEREDITARIS

Fontrodona II, successor
del ilustre difunt regidor.

Entre un elector senzill y un president de mesa:
 —En resumidas quentas, l' obligació del president ¿quina es?
 —Fer cumplir lo que la lley mana.
 —¿Y qué mana la lley?
 —Que surti triunfant de l' urna lo candidat que á un li han indicat.
 —¿La lley electoral diu aixó?
 —No senyor: la del embut.

Entre dos que llegeixen lo diari:
 —Mira, que son murrís; escolta: «Ha quedado completamente arreglada la carretera del nuevo cementerio.»
 —Bueno ¿y qué?
 —¿Encare no ho entens? Aixó las autoritats ho han fet fer, per agrahiment als morts.
 —¿Agrahiment? ¿Per qué?
 —Per lo bé que s' han portat en las eleccions últimas.

Entre senyor y senyora:
 —Vaja, ara que tant mateix hi surtit elegit regidor, digas á la criada que ja pot regar los testos á l' hora que li dongui la gana, y espolsar l' alfombra al balcó y tirar las escombrarias al carrer....
 —¿Psé!... ¿Per aixó solst' has fet nombrar concejal?
 —Aixó es lo que has de dir á la criada. Lo demás que faré, no s' ha dir á la criada... ni á ningú.

Entre gent de bé:
 —Escolti ¿qu' es veritat que 'ls que diumenje van ser elegits regidors, tenen ja 'l dret d' anar cada dia á la casa gran á pendre xacolata?
 —¿Fugi, home! No hi ha res d' aixó. Fins al primer de juliol, que pendrán possessió del cárrech, no tenen en lo de la casa de la vila la menor intervenció....
 —¿Qué vol que li digui! 'M pensava que mentres esperavan lo moment de pendre possessió del cárrech, ja comensavan á pendre alguna cosa.

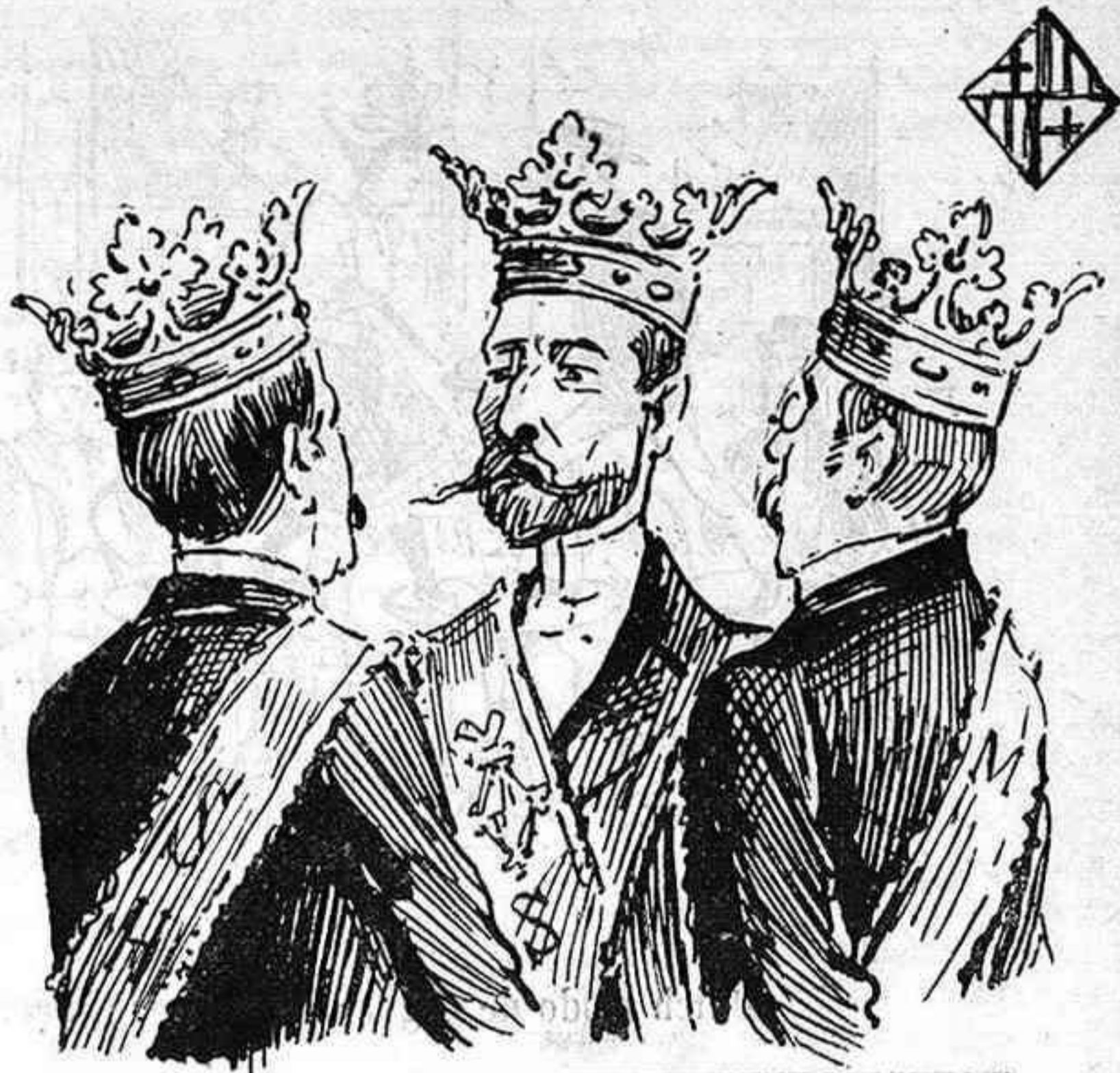
A. MAROH.

ENTUSSIASME ELECTORAL

Com que 'ls electors de veras no hi volian acudir, las mesas diu qu' exclamavan:
 —No hi ha més; ¡s' ha de patir!

REGIDORS D'UPA

¿Quins concejals més salats y mes entesos!
 ¡Ja ho veuhem si aném mudats!
 ¡hasta marquesos!

COSETAS

Re 'm fa pensá ab las donas com lo tabaco:
 ¡ab quin gust tothom fuma de contrabando!

Hi ha qui rebusca las frases per donarse tó de sabí, com si 'l talent se vengués y 'n fos l' amo 'l diccionari.

Argument per drama: Un home qu' empeny al vici á una nena, y quan va per deshonrarla descubreix qu' es filla seva.
 Comensa 'l drama á la Inclusa... ¡y no acaba á la galera!

Aquell bes que vas donarme, may del cor me sortirá porque es l' únich que una dona m' ha volgut donar de franch.

J. CARBONELL ALSINA.

NOVAS TEORÍAS

CAPRITXO CÒMICH EN UN ACTE, EN PROSA.

Personatjes: Un jutje, un senyor y un home. La escena 's desarrolla en lo despaig del primer.

JUTJE (al Senyor.)—¿Qué es lo que 'l porta aquí?

SENYOR.—Un assumpto molt curiós. Lo senyor... (senyalant al home) m' ha robat lo rellotje y ara no me 'l vol tornar.

JUTJE (al Home.)—¿Es veritat aixó?

HOME (tartamudejant.)—Co... co... completa... ta... ment fals.

BARCELONA PINTORESCA

Unich modo de poguer passar per l'acera del Liceo.

JUTJE.—¡Hola!... ¿Qu' es tartamut d' ofici ó...
 SENYOR (*Interrompentlo.*)—No senyor: tartamudeja perque no sab qué dir. Aixó proba la seva culpa.

HOME (*fent un esforç.*)—Donchs, no senyor. Ja 'm poden preguntar lo que vulguin, que á tot respondré. Precisament jo no acostumo á mossegar-me la llengua.

SENYOR.—Pero mossega la....

JUTJE (*ab dignitat.*)—¡Silenci!... Parli sense ofendre á ningú y expliqui pura y senzillament lo cas.

SENYOR.—Pues ara ho veurá. Jo tenia un rellotje, un dia van robármel, avuy veig que aquest home 'l porta, li demano, se 'm descara y 'm diu que no me 'l vol donar, perque es séu y ben séu.

JUTJE (*al Home.*)—¿Es veritat que diu aixó? ¿Lo rellotje es séu?

HOME.—Si senyor.

JUTJE.—¿Ahónt va comprarlo?

HOME.—¡Oh!... Ja veurá, ja veurá; la gent enrahonant s' entenen. Com á comprarlo, no vaig comprarlo en lloch.

JUTJE.—¿Y donchs? (*Una mica empipat.*) ¿Ahónt es lo rellotje?

HOME (*trayéntsel de la butxaca.*)—Aquí está. (*Li entrega.*)

JUTJE (*al Senyor.*)—¿Es realment aquest lo rellotje de vosté?

SENYOR.—Lo mateix, senyor Jutje, 'l mateix, (*examinantlo.*) Sino que....

HOME. (*ab ayre de triunfo.*)—¡Ah! Aquí, aquí está 'l bussilis. (*al Senyor.*) A veure ¿qué hi diu ara?

SENYOR.—Que aquest rellotje, si bé es lo meu, ha sufert certas transformacions, que...

HOME (*rihent.*)—¡L' he ben aplastat!

JUTJE (*que no comprén una paraula de tot aquell llo.*)—Poch á poch y entenémnos. (*Al Home.*) Expliqui vosté com va adquirir aquest rellotje.

HOME. (*Ab molt aplom y completament duenyo d' ell mateix.*)—Lo rellotje era en efecte del senyor; pero jo un dia, sense que ell ho sapigués vaig apoderármel y....

JUTJE (*interrompentlo.*)—¡Aixís confessi qu' es robat!

HOME (*molt serio.*)—No senyor; déixim aeabar.

Un cop vaig tenirlo en lo meu poder, mudo las minuterías, cambio las lletras de las tapas, modifíco una mica 'l dibuix de la esfera, l' entelo bé perque no 's veji tan llhent, y aquí té vosté, senyor Jutje, com y de quína manera 'l rellotje ha sigut meu.

JUTJE.—¡Y qué ha de ser sen! Aquest rellotje es robat. Es lo mateix rellotje del senyor.

SENYOR.—Lo mateix, exactament lo mateix....

HOME.—¡Es fals! Jo no hi fet res mes que *inspirarme* en lo rellotje que vosté tenia; jo no hi robat res; aquest rellotje es meu, exclusivament meu, absolutament original....

JUTJE (*mirant al home ab molta extranyesa.*)—¿Es á dir que perque l' ha entelat y ha variat alguna cosa ja creu qu' es de vosté?... ¿D' ahóntlas ha tret aquestas teorías tan raras?

HOME.—D' uns autors dramátichs que *arreglan* obras pél teatro y diuben lo mateix que jo dich....

JUTJE (*mirantse al Senyor.*)—¡Oh!...

SENYOR (*mirantse al jutje.*)—¡Ah!...

Teló pausat

MA'TÍAS BONAFÉ.

CARTA TIPO-GRÁFICA

(QUARTETAS)

Lo que contesta 'l *caixista* als versos d' una modista.

La teva carta hi llegit de la senmana passada y veig qu' ets + *il·lustrada* del qu' havia presumit.

Tant entesa t' has mostrat que fins m' he cregut, modista, qu' algúu cosinet *caixista* l' ofici t' haurá ensenyat.

Pero 'l que més me distreu, es, modista *original*, que tu sabs, (no pensis mal) la *forma* que té un *roleu*.

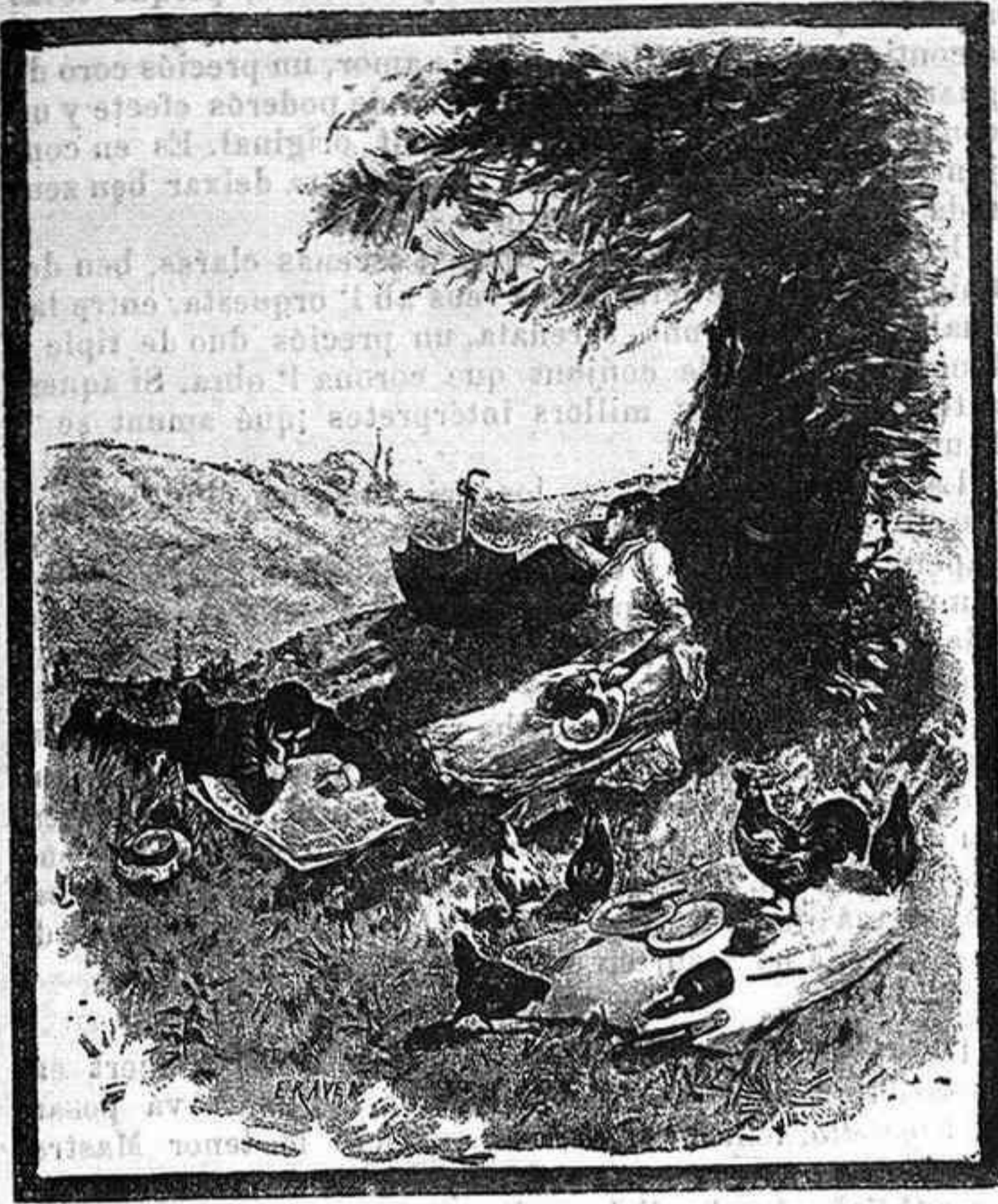
Recorro X Barcelona buscant informes de tú, y no sab dar-me ningú ni *senyals* de ta persona.

Si ton amor es constant modista, que 'l cor me robas, espero impacient las *probas* per pogué *tirá* endavant.

Un *arreglo* ab molta manya, com més aviat milló haurém de fer perque jo me torno com una

Quan ab tú estiga *casat* ja veurás si farém *rotllo*

UN DINAR AL CAMP

Per alfombra l' herba fresca,
per sostre, un arbre frondós....
¿Hi ha menjador més alegre,
mes sá ni més espayós?

jo seré 'l teu contra-motllo
y ab el teu germà.... cunyat.

Nostra vida ni un ministre
milló no l' ha de portá
perque no discrepará
ni mitj punt nostre registre.

Lo qu' es ta carta estimada
—atapahida d' amor,—
en lo fondo de mon cor
quedarà estereotipada.

A escriuret mes no 'm propasso,
puig temo ferte escudella
y á n' els lectors de LA ESQUELLA
seria dals esquinasso.

Acabant, donchs, las rahons
y deixant apart l' imprenta
desitja veuret contenta
ton ayman,

ROSSENDO PONS.

LLIBRES

CLARÍN Y SU ENSAYO.—*Estudio crítico per J. TORRENDELL.*—Una opinió més que ve á terciar en la polémica suscitada á propòsit del drama *Teresa*, tan discutit per alguns revisters de periódichs y tan briosamente defensat per son autor, lo Sr. Alas, batallador infatigable.

Lo Sr. Torrendell analisa l' obra ab molt bon criteri: relata 'l séu argument ab gran claretat, y 's dol de que l' alta crítica que té 'l dever de sobreposarse als fallos molts vegadas injustos y lleugers del públich impresionable, no haja fet en la premsa madrilenya lo que devia, després del fracás teatral de *Teresa*.

En lo folletó del Sr. Torrendell hi resplandeix un bon

sentit admirable y un perfecte coneixement de las corrents literarias modernas, que hav. nt encarnat aquí Espanya en la novela, pugnan per ensenyorirse del teatro, monopolisat encare pel romanticisme. Lo Sr. Torrendell dona un impuls mes á las tendencias progressivas y demostra ser un crítich que hi veu clar y que sab expressarse ab sinceritat y convicció y ab un vigor d' istil, digne en tots conceptes de la bona causa que defensa.

TRATAMIENTO DE LAS ENFERMEDADES AGUDAS Y CRÓNICAS, *por el sistema Kneipp* per N. NEUENS.—Lo sistema curatiu de Kneipp, que conta entre nosaltres un número no escás de prossélits, ha produhit tota una escola de deixebles del famós rector de Wörishofen, un dels quals es l' autor del llibre que tenim á la vista, donat á llum per l' editor Sr. Gili. En ell se indica sense abusar del tecnicisme, es á dir, en una forma senzilla y clara y per lo tant assequible á todas las inteligencias, la manera de combatre un gran número de dolencias, per medi de las diversas aplicacions del aygua. Fins á quin punt son acertadas las sévas indicacions, no som nosaltres competents per manifestarho: de lo que sí responém es de que 'l llibre está compost ab método y escrit ab notable senzillés. Los malalts poden llegirlo, sense temor de agafarhi mal de cap.

Altras produccions rebudas:

Utilidad y Belleza, Discurso leído en la inauguración del curso académico—1894-95—de la Escuela Municipal de Artes y Oficios de la villa de Gracia, por el professor de la misma D. F. Tomás y Estruch.

** *Las monjas de Sant Aymán*. Llegendra dramática, que continua representantse en lo Teatro de Novedats, ahont sigué estrenada la nit del 24 de Abril últim.

RATA SABIA.

AMOROSA

¿Oh y qu' es bonich l' istiu?
Aquí en aquest jardí per tot son rosas,

IDILI

L' un canta, l' altre cull flors,
l' altre salta, l' altre riu....
Semblan pardalets novells
que s' han escapat del niu.

y lliris, y clavells y flors hermosas;
 los aucells fent piu... piu...
 s' empaytan ells ab ells mentres jugantne
 s' explican uns ab altres sos amors.
 Mira, veus? Brunzinentne
 xucla l' abella 'l nectar de las flors...
 —Si, tot ho veig, m' aymia;
 pro't demano, per Deu, que res m' alabis;
 porque, febrós d' amor, potser seria
 altra abella ma boca per tos llabis.

J. CONANGLA FONTANILLAS.

PRINCIPAL

En Vico va despedirse del públich dimars, representant lo drama de Gil de Zárate *Guzmán el bueno*.

Lo públich va tributarli una ovació estrepitosa, coronament de la curta pero brillant campanya realisada pel famós actor, la qual, según digué plé d' emoció, se reanudarà la primera quinzena del próxim mes de juliol.

LICEO

Ja ha tancat las portas, fins á la tardor.

La presència á Barcelona del tenor de la *Gran Opera de Paris*, Mr. Duc, va facilitar l' última representació dels *Hugonots*, que s' havia hagut de suspendre á conseqüència del costipat de 'n Marconi. Lo nou tenor té una veu fenomenal per la seva potencia, y va ser aplaudit ab deliri en lo septimino. Es una máquina de notas agudas. Los que tenen com á mérit superior de un artista la forsa y desdenyen los primors l' aplaudirán sempre ab deliri.

L' aconceixement teatral va ser l' estreno de

Henry Clifford

Isaac Albéniz va alcansar ab aquesta ópera un éxit inmens, colossal. ¡Llástima que s' haja posat á fi de temporada, y llástima també que per interpretar-la se haja hagut de valer de una companyia de *banderilleros*!

Pero Albéniz es tan valent com bon compositor, y ab la batuta als dits, dirigint ell mateix la partitura triunfá de tots los obstacles, y 's guanyá 'ls aplausos del públich, los elogis entussiasmas dels inteligents y la consagració unánime de la crítica sens una sola excepció. Tothom avuy diu lo mateix: Espanya posseheix un compositor dotat de un talent personalíssim, que reuneix á una gran originalitat, y á una exhuberancia vigorosa y rica, un coneixement perfecte de la música moderna. Aquest compositor es Albéniz.

Los italians lluytan en vá, ja fa algun temps, pera crear una moderna escola. Baix lo patrocini de algunas poderosas casas editorials surten alguns autors joves que s' esforsan y no sempre logran surtir airosos en los seus propósitos.... ¿Qué no donarian los Sonzognos de tenir un jove de la potencia creadora del nostre Albéniz?

Henry Clifford es un drama líric ben concebut y abundant en situacions musicals. No tenim espay pera relatar lo seu argument; pero desde que comensa ab la festa de Rams fins que termina ab lo casament d' Enrich y Ana ostenta un conjunt de quadros primorosos y d' escenas altamente dramáticas. Dich quadros y escenas, y no pessas soltas porque 'l compositor, partidari convensut de l' escola moderna, no escriu fragments, sino conjunts harmonisats ab una orquestació sempre vigorosa y rica. ¡Quántas vegadas el públich l' aplaudiría si fragmentava com ho fan altres autors d' óperas, que sols del aplauso 's preocupan! Pero Albeniz lliga, enllassa, completa: se preocupa especialment de la totalitat, del conjunt, y en aixó demostra tant com lo seu mérit, la seva sinceritat.

Aixís y tot en l' acte primer descollan la festa dels Rams, un coral de carácter religiós de una hermosura soberana, un duo de tiples, un altre de tenor y tiple y un altre de tenor y contralt, no menos que l' encantament de *Anneta*.

L' acte segon es lo mes seductor, 'l que 'l públich va entendre millor desde 'l primer dia. Un prelude, seguit de un preciós rondó y de la típica dansa de fadas y gno-

mos va entussiasmar al teatro, y ab rahó, porque totas aquellas pessas están impregnadas de misteri y poesia. Vé á continuació un bellissim duo de amor, un preciós coro de guarda-boscos, un ballable idiliach de poderós efecte y un concertant de una factura sumament original. Es en conjunt aquest un acte que basta y sobra pera deixar ben sentada la fama de un compositor.

En lo tercer reapareix lo drama: escenas claras, ben definidas, maridatje felis de las veus ab l' orquesta, entre las quals se destaca una serenata, un preciós duo de tiple y tenor y la pesa de conjunt que corona l' obra. Si aquest acte hagués tingut millors intérpretes ¡qué amunt se 'n hauria anat!....

Las Sras. Más y Nava, los Srs. Suagnez, Puigjaner y Perelló sobresortiren en lo desempenyo de sos respectius papers. Los coros y l' orquesta obehiren fidels la batuta del compositor.... Tots cooperaren ab entussiasme al seu esfors, á la seva *hombrada*, y estich segur que si més haguessen pogut mes haurían fet.

De totas maneras la proba ha resultat victoriosa. 'Lmestre Albéniz, després de son triunfo, ha adquirit un nom que prompte s' extindrà per tot lo món musical, y en lo succesiu ja no haurá de snar á demanar misericordia á cap empresa: al revés, los empresaris deurán anarlo á trobar burret en má oferintli totas las facilitats. De compositors de la seva talla no 'n surten cada dia.

TIVOLI

Després de varias operetas interpretadas ab l' acert característich de la companyia Tomba, 'l dimars vá posarse *Rigoletto*, fent ab ell la seva aparició lo tenor Mastrobuono dotat de una veu escelent y de una escola correcta. Lo públich vá aplaudir-lo molt, com y també á la Sra. Fiuzi, encarregada del paper de *Gilda*.

¡Llástima que l' adquisició de un bon tenor haja vingut tant cap al últim de la temporada!

NOVEDATS

Las Monjas de Sant Aymant s' acostan ja á la 30.ª representació.

Precisa que 'l públich qu' encare no ha vist aquest espectacle s' apressuri, avants de arribar á fi de temporada.

CATALUNYA

Dugas produccions s' han posat en escena. L' una 's titula *Gustos que merecen palos*, y está escrita en vers per en Jockson Veyán. Se tracta de un *yankee* que per disposició testamentaria de un seu oncle s' ha de casar ab una seva cusineta, y que ni la seva bellesa, ni la seva amabilitat el seduheixen. Ell vol una dona intrépida, y no se 'n enamora fins que la seva núvia li tira un album de retratos entre cap y coll. Llavors cau als seus peus y espeta una apassionada declaració de amor. Per lo relatat se veu que l' obra es un *cliché* mes, y un *cliché* no gayre perfecte, ja que 'ls versos quan no brotan ab naturalitat están estirats pels cabells. Son molt aplaudits uns couplets que canta en Cerbón ab molta gracia.

***

La producció titulada *Tabardillo* es molt groixuda, y ab tot ha tingut mes éxit que l' anterior. Corria 'l perill de que 'l públich se arribés á creure que 'ls Srs. Arniches y Lucio 's burlavan d' ell; pero aquest perill desapareix, desde 'l punt que 'ls espectadors riuhen molt ab aquell conjunt d' escenas xocarreras.

Figúrinse que un á qui 'l prenen per *Tabardillo*, cabecilla de la guerra de la Independencia, y que ha de fer lo paper de tal, veyentse sorprés en lo moment en que va á menjar, se fica una costella á la pitrera y fa veure qu' está molt mal. Los individuos de la partida 'l reconeixen, y un d' ells exclama:

—Pobrecito: tiene una costilla dislocada!

Y li treu la costella cuyta. Aixó fa riure molt, no sols al públich, sino casi als mateixos actors, que han de fer esforsos per no cargolarse.

De aquesta tarifa es *Tabardillo*, adornat ab un parell ó tres de pessas de música bastant garbosas, degudas al mestre Torregrosa.

CIRCO EQUESTRE

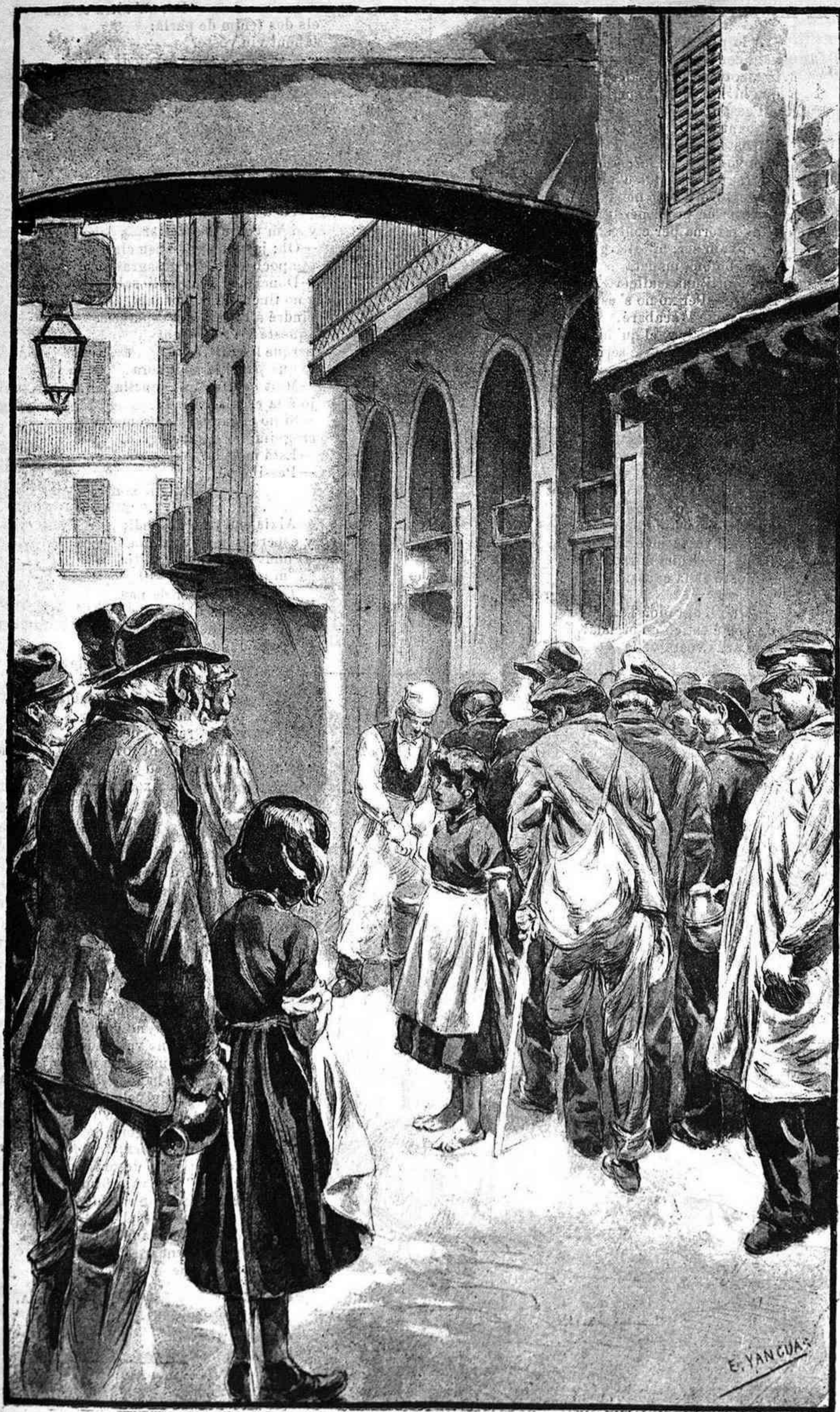
Entre 'ls nous artistas debutants s' hi conta Mlle. Jessy que 's distingeix en sos exercicis aéreos, y en los qu' executa en lo trapeci, en l' escala y en la corda fluixa y 'l pintor Cesare, qu' en un tancar y obrir d' ulls pinta un quadro.

També es cada nit molt aplaudida la troupe Herrmandez.

N. N. N.

DÓNAR MENJAR AL QUE TE GANA (Dibuix de E. YAGUAS).

A can Miqueló.—Lo repartiment de la sopa, á las 12 del día.

LO TRAGO DEL AMOR

Al inseparable amich J. Asmarats.

A la plassa de Tetuán,
vaig conèixer l'Emiliana,
la xicota més barbiana
que hi ha en tot aquell voltant.

Passant per 'llà la vaig veure
acabant del canti omplí
y acostantm' hi li vaig dí:

—Si volgués deixarme beure
un traguèt d'aygua d'aquesta
li agrahiré d'alló més.

—Ah prou, prou; per beure es—
ella 'm torna per contesta:

Ja hi vam ser; m' allarga 'l canti
ab sa bufona maneta
y jo fentli una rialleta

li dich:—Per xó no s'espanti,
que no me l'acabaré.

—Oh, aixó ray; el qu' hi perdria
crech que sols vosté sería,
pero tampoch li convé.

Mentres jo bebent anava
contemplava 'l seu nasset,
els seus ulls, el seu cosset

perque, vaja, m' agradava
—Gracias.

—¿Está satisfet?

—Molt; fins la set m' ha passet
pro observo que m' ha agafat
un' altre mena de set.

—Potsé vosté no está bó,
fassis doná una mirada.

—Vosté es la causant.

—M' agrada,

—¿Que li agrado? També jo
de vosté estich emprendat,
y si acás vosté volia

cregui que m' hi miraría
ben poch á fé un disbarat.

—¿Qué vol dir?

—Re; un' altra estona
els dos tenim de parlar:

¿ahont viu vosté?

—A aquell xanfrá
d' allá 'l carrer de Girona.

—Y escolti ¿es soltera?

—Ay, ay;
¿perqué ho pregunta?

—Veurá,
per saberho ¿sab?

—Ah, ja;
doncas no m' hi casat may.

—Vosté á n' á mí molt m' agrada
y si 'm volgués escoltar....

—Oh; ja pot parlar ben clar,
tampoch vosté 'm desagrada.

—Donchs, si acás no li sab greu
y no tinch de molestarla

vindré á la escala á esperarla,
aquesta nit á las deu;

perque li vull fé sabé
lo que potsé ja no ignora.

—Molt bé diu, á n' aquella hora
jo á la escala baixaré.

—Si no enganyarme promet
creguim; no li sabrá greu.

—Está molt bé, hasta las deu.

—Passiho bé.

—Estigui bonet.

Aixís ens vam despedi;

y esperant la meva ditxa
al punt de las nou y mitja

ja 'm passejava per' lli.

Cansat ja de fer de nas
me fico á l' escala d' ella
vé un home, obra una portella

y apaga de cop el gas.

Al veure alló fosch de sobras
me va sorprendre, però

després vaig créureho milló
per las mevas maniobras.

Tocaren las deu per fi,
quan, pensant lo fosch qu' alló era

sento una veu salamera
que—«ja baixo, ja»—va dí.

Y en efecte; sos suaus passos
per 'llá s' anavan sentint

y baixava com si tin-
gués por de caure de nassos.

Me cordo l' americana,
me poso 'l sombrero bé

y ab ayre.... ni sé de qué
dich á la nena galana:

—Ja veig que ha sigut formal—
Jo m' acosto.... ella també....

y 'm sento al instant un—¡Té!

seguit de un descomunal
cop de garrot, que no sé

com pel mitj no va partirme,
¡si llavors no vaig morirme

crech que may més moriré!

Que ella hagués sigut no ho crech,
ni m' hi vaig volguer ficar,

perque ni temps li vaig dar
de llensá 'l segon.... renech.

Fujo y.... *pies para qué os quiero,*

corrent vaig desorientarme
y no sé com vaig ficarme

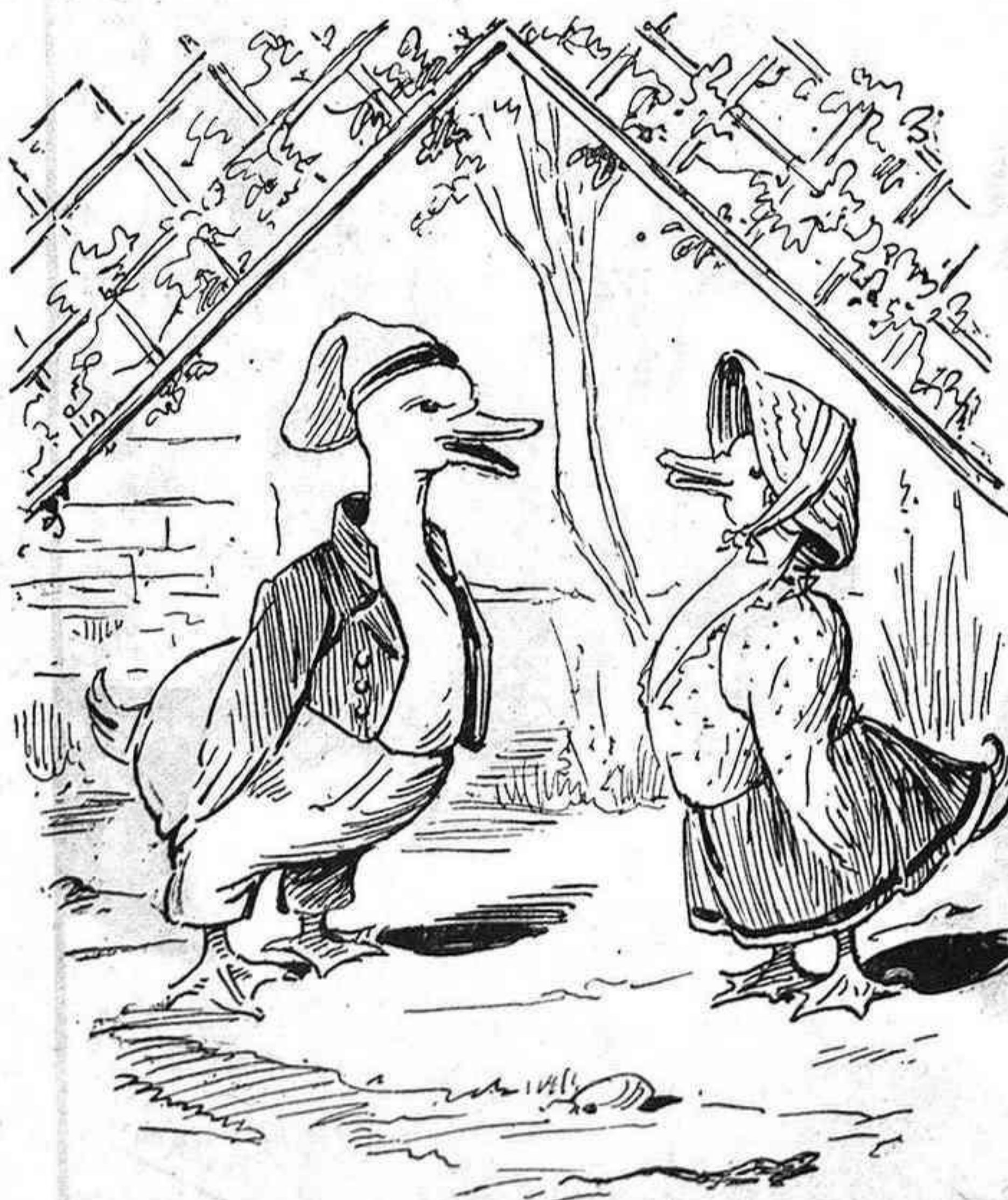
á dintre de un *sumidero*.

Allí vaig está amagat
dugas horas aquell día

y avuy encare hi sería....
¡si no me 'n hagués anat!

J. STARAMSA.

MÚSICA RURAL

—¡No cantes más la Africana!...

Days dias enrera *La Opinió*:

«HORMIGUITA. Se nos dice que el propietario de los Baños Orientales gestiona activamente en el seno de nuestra corporación municipal, la supresión ó cuando menos la rebaja del impuesto que el Ayuntamiento cobra de los balnearios marítimos.»

Hem estat una porció de dias esperant á veure qu' es lo que diria sobre aquest assumpto l' heréu del Sr. Gasull desde *El Diluvi*, y fins ara s' ha mantingut callat.

En boca tancada no hi entran moscas.

—Pero, en cambi, hi entran carmetlos municipals. ¿No es veritat, Sr. Laribal?

Nosaltres fins ara ens hem limitat á posar alguns reparos al tranvia eléctric baix lo punt de vista dels interessos de la Hisenda municipal, que té un dret indiscutible á participar dels beneficis que realisi l' inglés, á cambi de l' ocupació permanent de la via pública.

Y adoptant aquest punt de vista exclusiu, no ns inmiscuham, poch ni molt en l' aspecte ténich de la qüestió, creyent de bona fé que l' electricitat aplicada á la locomoció urbana no ofería inconvenients, ni produhia cap perill.

Pero per lo vist pecavam de imprevisors y d' excessivament benévols.

**

La proba la tenim á Brooklyn, la ciutat germana de New-York. Allá hi ha un tranvia eléctric qu' en poch temps ha produhit numerosos accidents: la friolera de 107 morts y de 450 ferits en sa major part noys.

Contra l' empresa homicida se celebrá una imponent manifestació pública, haventse format ademés diligencias criminals per depurar la responsabilitat de la companyia.

Aquesta noticia publicada per diversos periódichs val la pena de ser desentranyada.

¿Quán apostém á que Mister Morris no es capás de convidar á fer un viatge als Estats Units á la caravana de Diputats provincials, regidors y periodistas que vá portar al mitj-dia de Fransa y al nord de Italia?

Al donar compte de las últimas eleccions municipals *La Dinastia* publica un article titulat NUESTRO TRIUNFO.

Aquest títul apareix imprés en lletras molt grosses y molt negres.

Un tranquil preguntava:—¿Se tracta del séu triunfo ó dels séus trunfos?

Al germá de un regidor electe, li digueren:

—Vaja noy, que siga l' enhorabona per la part que 't toca.

Y ell respongué ab molta fiema:

—¿Per la que 'm toca ó per la que 'm tocará?

De l' escena ocorreguda en la Plassa de Toros el dia que 'l banyut vá saltar sobre 'l tendido ja no 'n queda més que 'l recort, honrós pel guardia-civil que vá acabar ab ell disparantli un tiro.

Dihém aixó, porque 'l porter Joan Recaséns ferit per la mateixa bala está ja bó y sa, tan sa y

tan bo que ja corra pel carrer, havent tingut l' atenció de visitarnos.

Fentnos intérpretes dels séus sentiments doném en son nom las gracias, á totas quantas personas lo varen socorre; y pel nostre compte li confirmem l' enhorabona que personalment varem donarli al visitarnos.

Ja s' ha publicat la llista de la companyia dramática que desde principis de juny funcionarà en lo Teatro de Novedats.

Entre las actrius hi ha una Dominguez, una Rodríguez y una Vázquez; y entre 'ls actors tres Diaz, un Fernandez, un González y un Nuñez.

Pel apellidos més que una companyia de cómichs sembla una companyia de tropa.

Y encare ho sembla més si 's té en compte que la capitana es la Guerrero.

Entre las obras que han de posarse en escena n' hi figuran algunas del teatro antich.

Ab la particularitat de que 'ls noms dels autors apareixen en l' anunci en la següent forma:

«El castigo sin venganza» de don Lope de Vega y «Mari Hernandez la Gallega» de don Tirso de Molina.

A una empresa que á tots dona 'l don bo es que á n' ella li donguin el din.

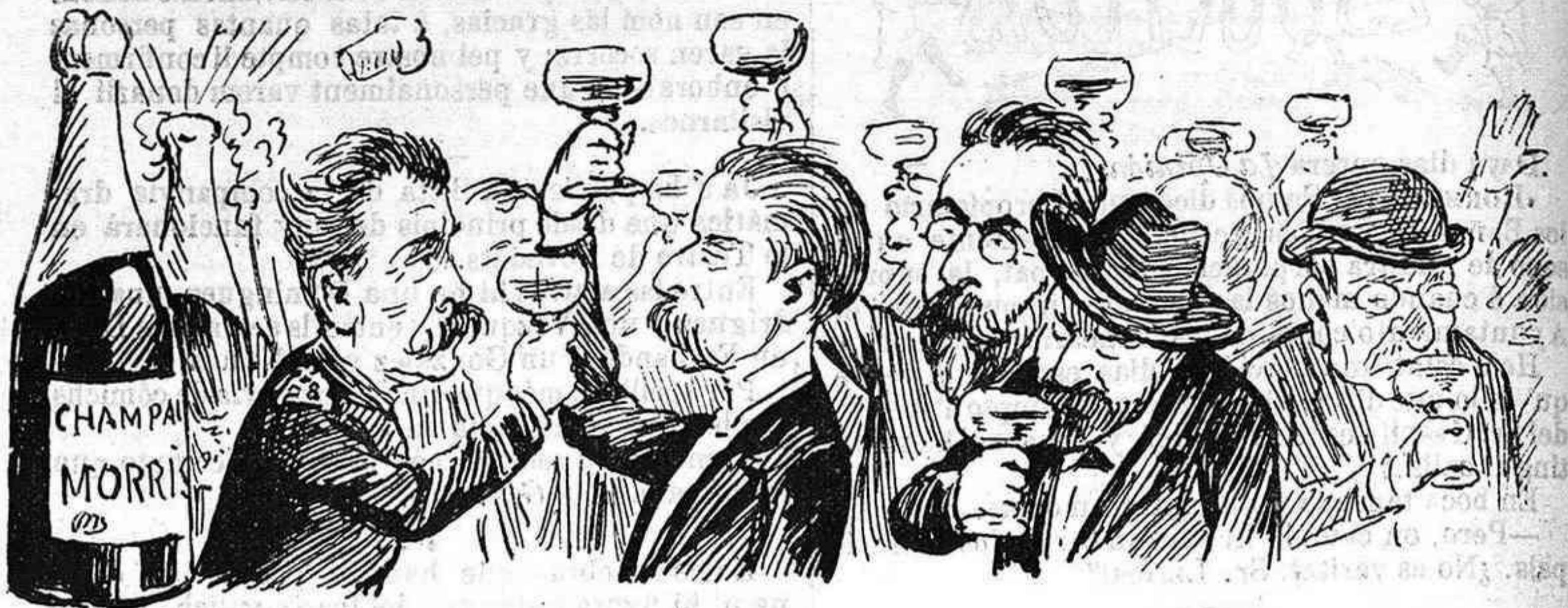
Passava un capellá pel carrer de 'n Códols en

DEL NATURAL

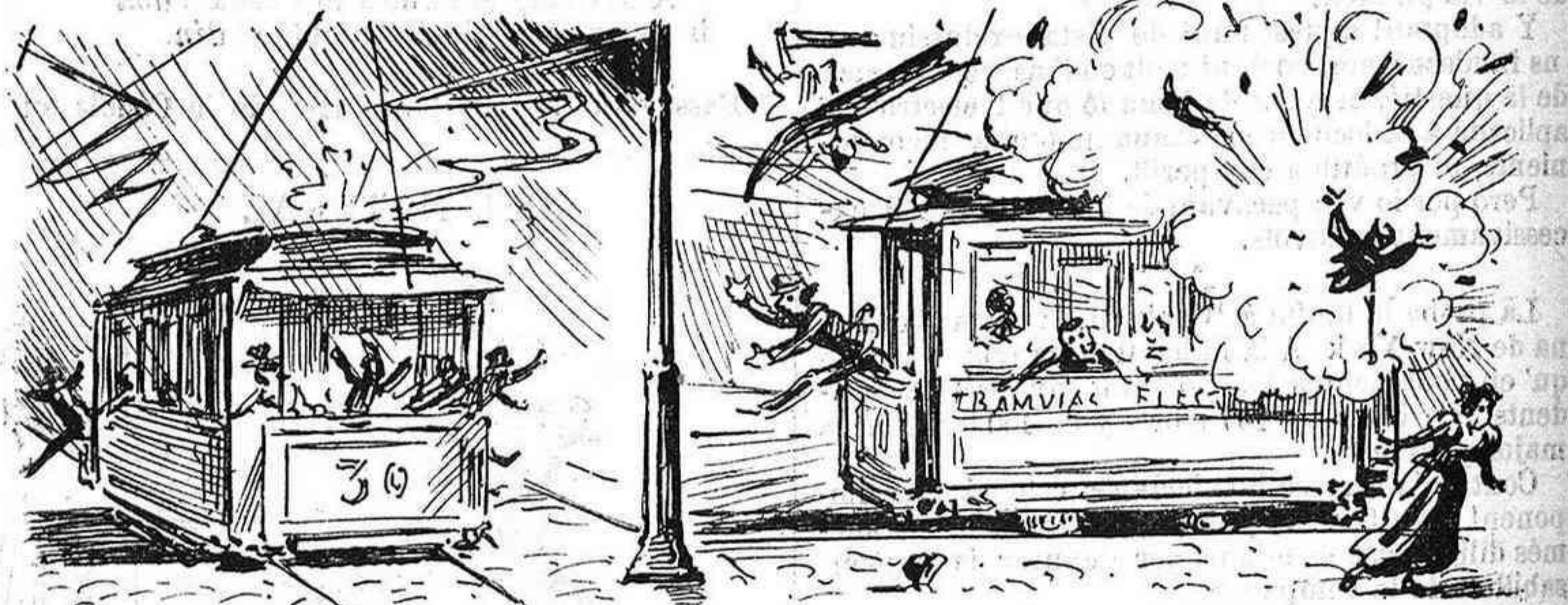
Ab la mica de calor que comensa á fé avuy día, d' aixó si que se 'n pot dir una bona companyia.

UNA ARROSSADA ELECTRICA

Los electricistas.

DELICIAS DEL TRAMVIA ELECTRICI

Un día de tempestat.

Explosió del acumulador.

companyia de una noya maca com un serafi, germana seva.

Un fadrí barber, al veurela, no pogué menos qu' exclamar:—¡Ay que bonica!

La noya, naturalment, vá somriure, porque 'ls piropos agradan á tothom, fins á las germanas dels capelláns. Pero 'l capellá, sentir al fadrí barber, anarsen de dret á n' ell com un toro y ventarli una solemne plantofada, sigué tot una mateixa cosa.

—¿Y ara?—exclamá 'l jove—¿qué per ventura hi dit res de mal?

Lo capellá, al sentirlo, sense mes ni mes, n' hi ventá un' altra.

* * *

Se m' ha dit que quan el municipal que acudí al siti del lance, prengué 'l nom y la filiació del atropellat y l' atropellador, respecte del primer hi posá:

Fulano de tal: fadrí perruquer.

Y en quant al segón:

Zutano ó Sotana: aprenent de bisbe.

Un dels colegis del districte de l' Audiencia estava instalat en un taller de sants é imatjes de fusta.

Y succehí qu' en aquell colegi, sense haver anat apenas ningú á votar, sortiren de l' urna centenars de papeletas dels candidats ministerials.

No faltá qui en vista de aixó, digués:

—Miréu si tenen virtut aquests sants, que no estant encare ben acabats, ja fan miracles.

Per mes que sembli mentida l' altre dia 's va veure á l' Audiencia una causa criminal que 's farà célebre per la seva insignificancia. Vaja en compensació de las que 's fan famosas per la seva entitat.

Se tracta del robo... ¡de un ou de gallina! Un ou de gallina, que com qu' era del dia va ser valorat en ¡12 céntims de pesseta!

* * *

A fi de arreglar los comptes al lladre va entaularse una causa criminal ab tots los ets y uts: va embrutarse un munt de paper sellat: va remetres la causa á l' Audiencia, y 'ls jurats y 'ls testimonis van tenir que posarse en camí desde Vilafranca, punt de la seva residencia, ahont va perpetrarse 'l monstraós delictes.

Ab tot aixó l' Estat no va gastar menos de 600 duros.

DELICIAS DEL TRAMVÍA ELÉCTRICH

Quan se trenqui 'l fil eléctrich.

Un cotxe disparat.

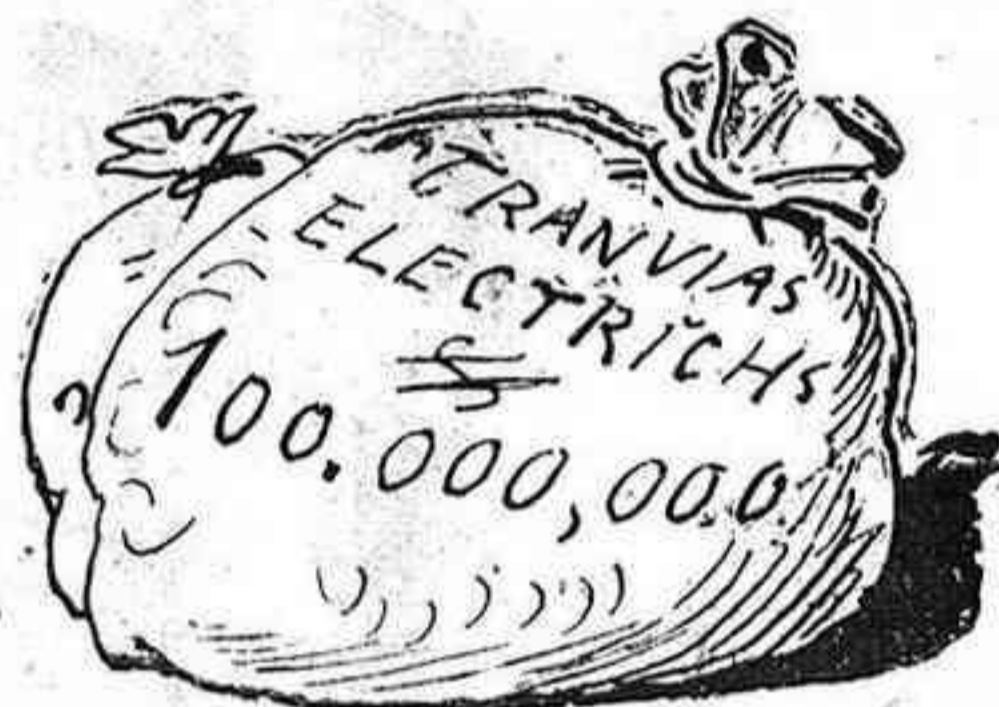
RESULTATS

Lo bestiar anirá á donar

Barcelona 'n treurá
aquests beneficis.

Y la companyia aquests
altres.

Si tot aixó s' ha hagut de fer per un ou ¿qué es lo que no s' hauria fet si 'l lladre s' arriba á apoderar de una llocada?

¡Pobre Zorrilla!

Per una part l' Ajuntament de Valladolid retira la pensió que l' Ajuntament passava á la séva viuda.

Y per l' altra banda la Junta del Ateneo de Madrid renuncia per ara á l' erecció del monument que 's proposava dedicar al ilustre poeta, en vista de que las cantitats reunidas en suscripció pública, no bastan per fer un' obra mitjanament pasadora.

¡Y pensar que 'l poeta Zorrilla cantava sols per la gloria!

Deu li dongui la del cel.

Hem vist en los tallers de fundició de D. Frederich Masriera l' estatua de Trueba, modelada per en Benlliure, y destinada á Bilbao.

Es un' obra d' art admirable, lo mateix com á treball escultórich que com á treball de fundició.

Avants de anar á la vila del Nervión, figurará en la Exposició nacional de Madrid, próxima á obrirse, ahont no duptém que será unánimement admirada.

Isaac Albeniz que tan gran triunfo acaba de

obtenir ab la séva ópera *Henry Clifford*, se proposa escriure'n un' altra en un acte, inspirada en la hermosa y castissa novela de D. Joan Valera *Pepita Jiménez*.

Aquesta ópera, en tot cas, será estrenada per la Darclee.

Albeniz, Valera y la Darclee: ¡magnífica trinitat!... Tres artistas diferents y un sol art Tot-poderós!

La cima del Tibi-dabo, lo punt culminant de la cordillera que rodeja á la ciutat comtal, tan hermosa y pintoresca ab sas dilatadas perspectivas, vé excitant ja fa temps la codicia de la gent monástica.

Allá projectan penjarhi lo séu niu los Pares Salesiáns, fent de manera que lo primer que 's vegi al arribar á Barcelona tant per mar com per terra, siga un convent de frares.

Ara no més falta que la Diputació provincial els hi porti á coll-bé, perque pugan instalars'hi ab tota comoditat.

Aquesta pretensió monástica pugna radicalment ab un acort pres ja fá alguns anys per la mateixa Diputació, en lo sentit de instalar á la cima un gran observatori astronómich y metereológich á cárrech de la Academia de Ciencias.

Lo projecte de instalació está terminat y déu obrar en poder de la Diputació.

Y no 's compren que aquesta corporació 's revolti, ni molt menos que ho fassi perque l' agràmdels convents ja prou extesa per tot lo plà de Barcelona, escali la cima de la mes pintoresca de las montanyas vehinas.

Si la Fe y la Ciencia han de abrahonarse, consti que la inmensa majoria del poble de Barcelona 's posará resoltament al costat de ia Ciencia.

¿Y la Plassa de Catalunya, cóm queda?

¡Com volen que quedi! Pitjor de lo qu' estava. Varen treure la *Pajarera* y l' han omplerta de grans anuncis pintats al oli sobre planxa de metall, perque ab el temps no 's borrrin ni s' espatllin. ¡Quánta previsió!

Entre 'ls anuncis allí existents se 'n hi troba á faltar un que digui:

IMPOTENCIA MUNICIPAL

Projectes geroglífichs indesxifrables. Al que trobi la solució se li donará una subvenció corresponent al valor de cent mil pams de terreno.

Un xicot molt pobre d' esperit va rebre carbasa de una xicota, de la qual n' estava perdudament enamorat.

Y al contar als companys las sevas aficcions, deya ab molta ingenuitat:

—Francament, no m' ho sé acabar: jo 'm creya que m' estimava.... Figurevos que un vespre que anant ab la séva mare vaig trobarla pel carrer, hasta va dirme: «Bona nit!»

TRENCA-CAPS

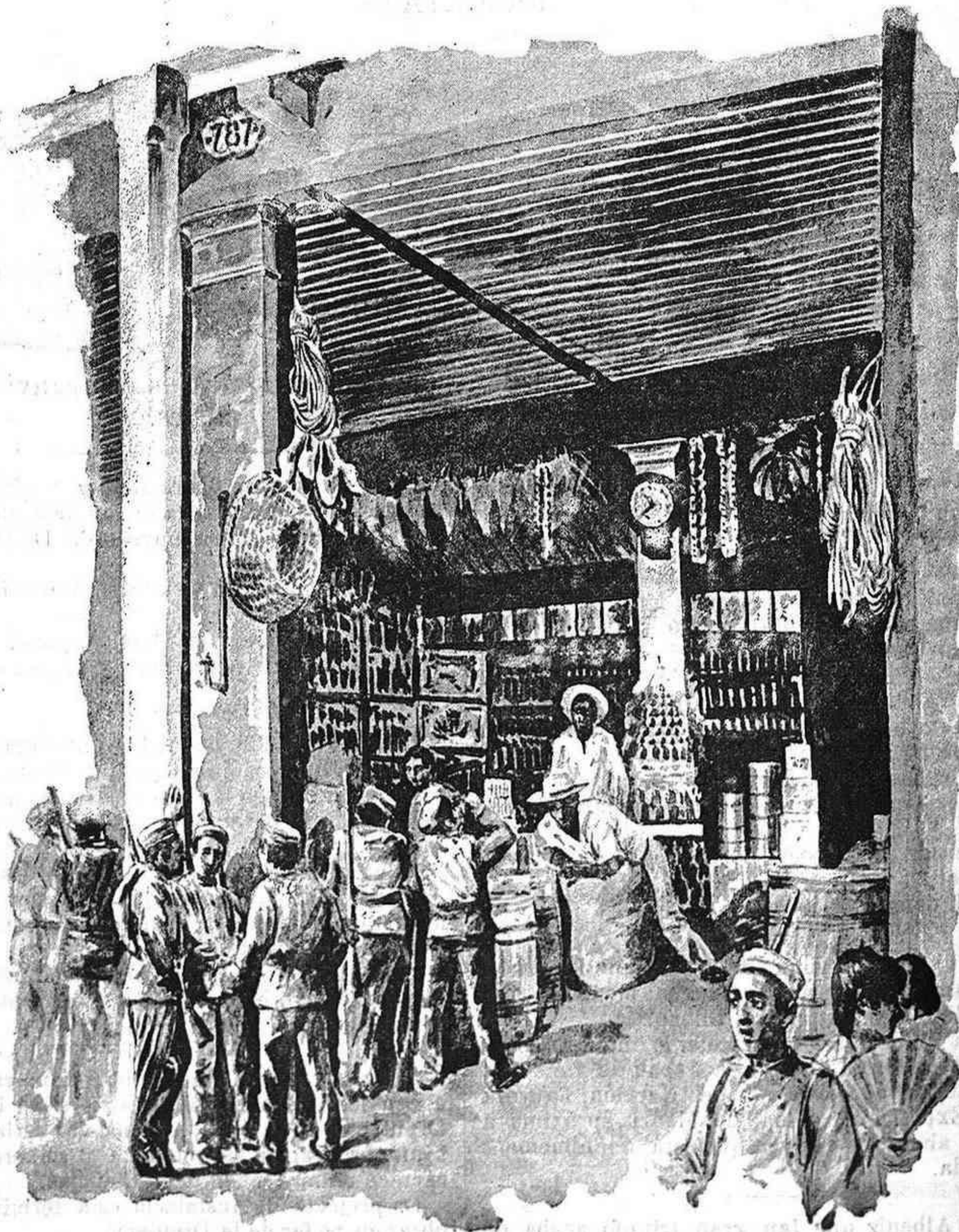
XARADAS

I

Carta reservada al amich versayre «Antonet del Corral»

Com qu' es la moda del día tot aixó de plagiar obras, jo també per no ser menos dos-cinch día empleo una hora

A CUBA

Soldats fent *alto* en una cantina.

LOPEZ-EDITOR, Rambla del Mitj, número 20, Llibrería Espanyola, Barcelona.—Correu - Apartat, número 2.

NOVEDADES LITERARIAS

EL MAESTRO CIRUELA LECTURAS por ANTONIO SANCHEZ PÉREZ } Ptas. 1

ORO MOLIDO COGIDO AL VUELO por Rafael María Liern } Precio Ptas. 2

CUENTOS DE LEVANTE por RAFAEL ALTIMIRA Un tomo 8.º Ptas. 2,

CORDOBA TAURINA por José R. Alfonso Candela Precio 1'50 pesetas.

OBRAS
DRAMÁTICAS Y LÍRICAS

DE

D. JOSÉ ZORRILLA

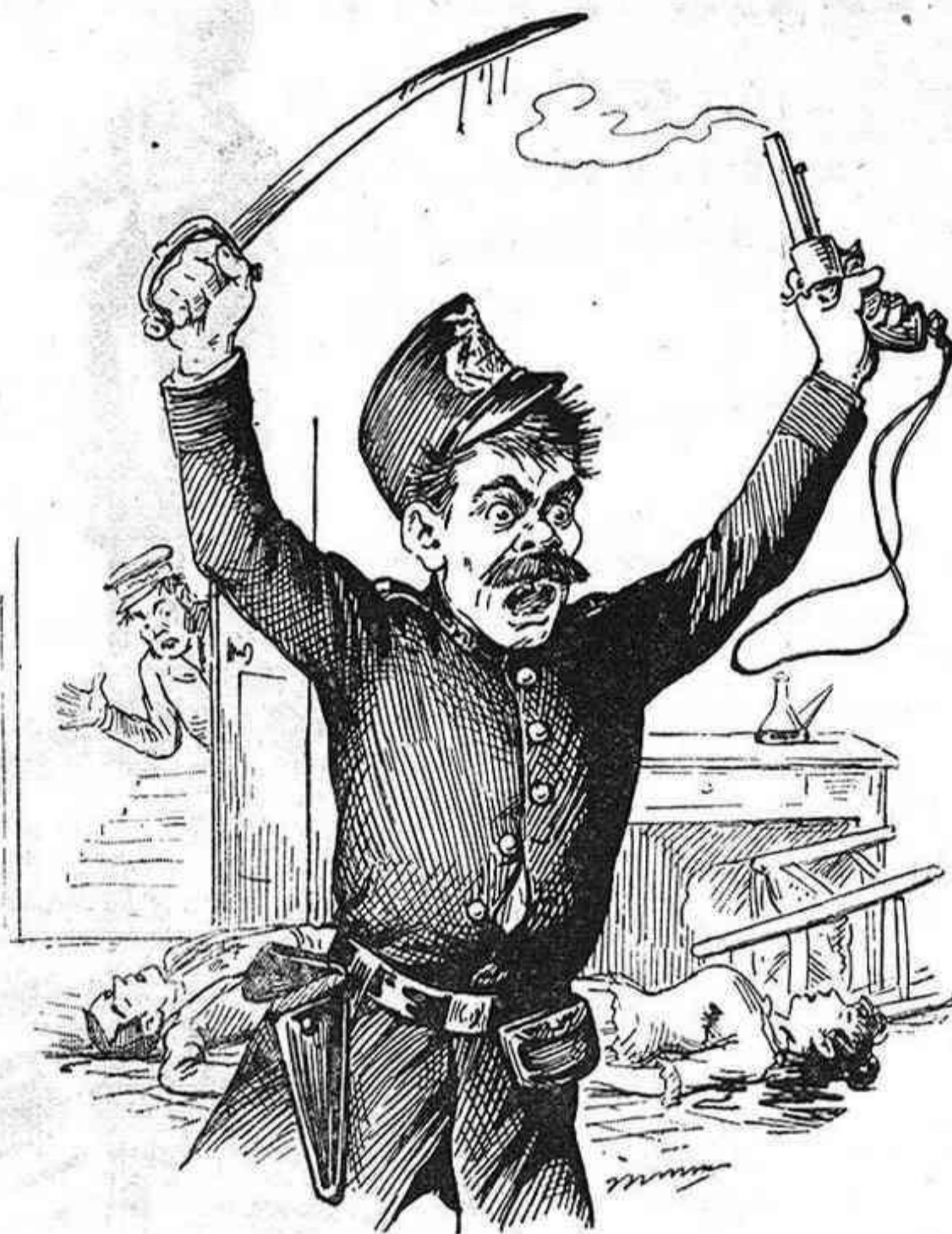
Cuatro tomos en 4.º edición de gran lujo, encuadernados con planchas doradas Ptas. 50.

COLECCIÓN DIAMANTE

VAN PUBLICADOS

- Tomos
- 1.º Campoamor: Doloras, 1.ª serie.
  - 2.º — Id. — Doloras, 2.ª
  - 3.º — Id. — Humoradas y Cantares.
  - 4.º — Id. — Pequeños poemas, 1.ª serie.
  - 5.º — Id. — Pequeños poemas, 2.ª serie.
  - 6.º — Id. — Pequeños poemas, 3.ª serie.
  - 7.º — Id. — Colón, poema.
  - 8.º — Id. — El drama universal, tomo 1.º
  - 9.º — Id. — El drama universal, tomo 2.º
  10. — Id. — El licenciado Torralba.
  11. — Id. — Poesías y fábulas, 1.ª serie.
  12. — Id. — Poesías y fábulas, 2.ª serie.
  13. E. Perez Escrich: Fortuna, historia de un perro agradecido.
  14. A. Lasso de la Vega: Rayos de luz.
  15. Federico Urrecha: Siguiendo al muerto.
  16. A. Perez Nieva: Los humildes.
  17. Salvador Rueda: El gusano de luz.
  18. Sinesio Delgado: Lluvia menuda.
  19. Carlos Frontaura: Gente de Madrid.
  20. Miguel Melgosa: Un viaje á los infiernos.
  21. A. Sánchez Pérez: Botones de muestra.
  22. José M. Matheu: ¡Rataplán! (cuentos).

Precio de cada tomo 2 reales

¡CATACLISME!

DRAMA DE SENSACIÓ EN UN ACTE Y EN VERS,
que fá plorar á las criaturas, diverteix als solters, y
dona molt que pensar als casats que retiran tart,

ORIGINAL DE

M. FIGUEROLA ALDROFEU

Preu 2 rals

ACTUALIDAD LITERARIA

«CLARÍN» Y SU ENSAYO

ESTUDIO CRÍTICO POR J. TORRENDELL

Un tomo Ptas. 1.

Dintre pochos días sortiran

LO MON PER UN FORAT PER C. GUMÁ
ab dibuixos de M. Moliné

LA VIUDA PER Emili Vilanova
ab dibuixos de M. Moliné.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de dites obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútuu, ó bé, en sellos de franqueig al editor López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. No responém d' extravíos, no remetent ademés 8 rals pel certificat. Als corresponsals de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

pera traduhir y arreglar
del xino una obra preciosa
qu' estich segur que 'l teatro
que la posi, ab ella sola
pot fer una temporada
y á mi darne rals y gloria.

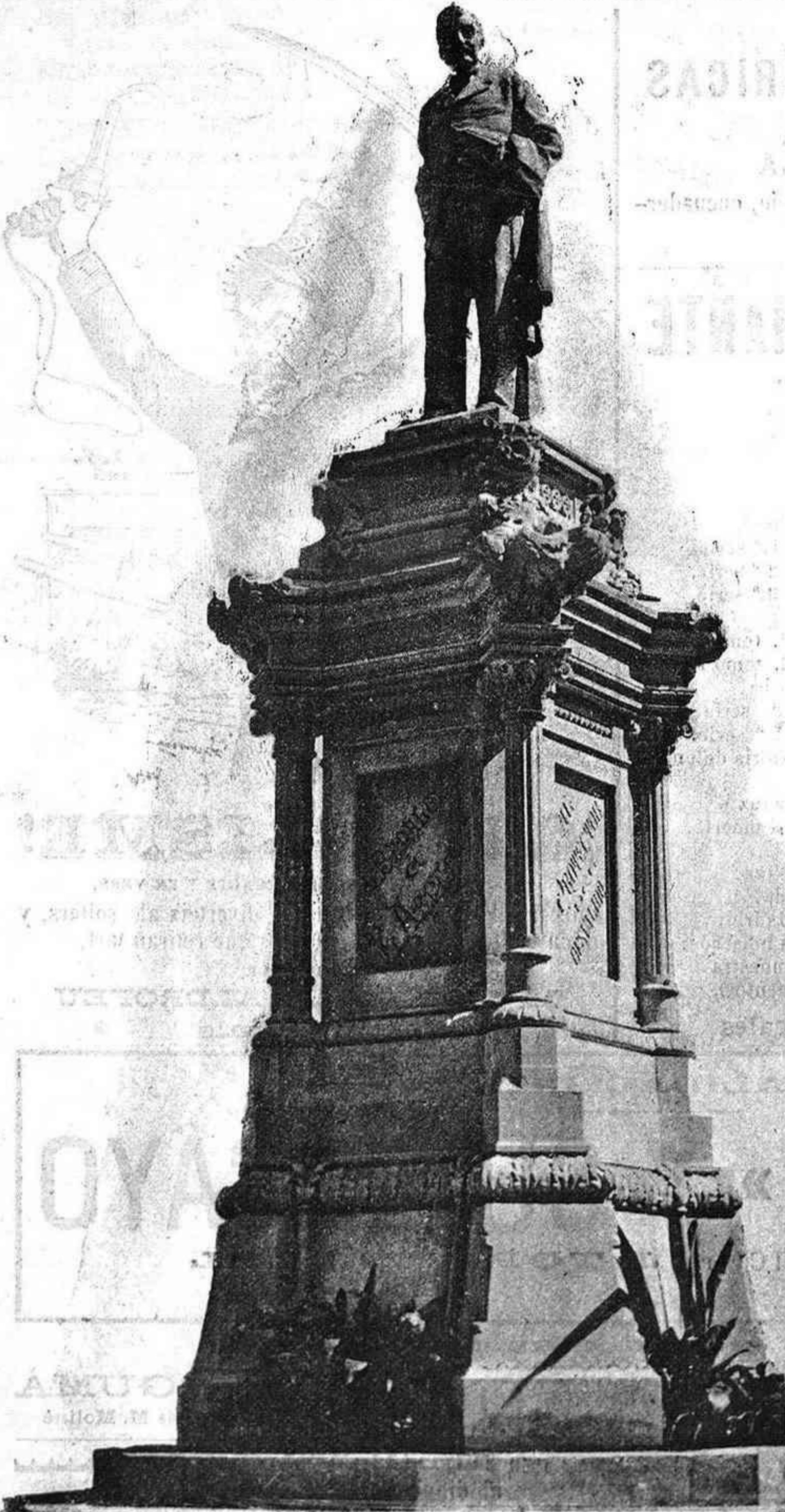
Fa dos mesos que hi traballo
y que 'm surt tres veig de sobras,
puig ja porto traduhit
per ara 'l titol de l' obra.

Prima un nom molt llamatiu
que ab lletras verdas y grogas

cridarà l' atenció, tant
als homes com á las donas.
Se titula «*L mal de ventre
de una senyora per forsa
que contemplant LA ATNAPIRUS
li torna 'l sopà á la boca,
ó Mitja de secas per
un senyó que diu que 's porta
lo pa, lo vi, 'l ganivet
la forquilla y l' escarola.*»

¿No 't sembla que farà efecte
aquest titol tan... *dallonsas?*

BADALONA AGRAHIDA

Monument erigit á D. Evaristo Arnús, en la plassa de la Vila.

Y respecte al argument
encare que l' acció *hu* tota
igual á l' obra xinesca
hi haurá molta, molta, molta
diferencia, fins en res
no s' assemblará la prota-
gonista que aixís com va
en l' obra xina molt tota
jo la faré aná en la meva
sense pentinar, no importa.

¿Que dius que si farà riure?
per modestia aixó 's *segona-
quarta*; sols dich que estaré
escrita ab d' alló mes sombra
puig la escrich á sota un arbre
molt gros, quan lo sol hi toca.
Nada, Antón, ja sentirás
á dirho, la premsa tota
dirá que es la mes *tres-quart*
producció de casa nostra.

¿Que dius que jono *primera-
inversa* 'l xino? Fuig home;
com que d' aquella mateixa
hi ha fetas traduccions bonas
en francés, en italiá]
y en castellá, poca cosa
tindrè de fer. Te suplico
que tu aixó no ho fassis corre
perque la meva intenció
es que quan s' estreni l' obra
vull fer constar que tota ella
es original: si, home,
dirás que tinch molta barra,
ja ho sé; pronoy, ara es moda.

J. STARAMSA.

II

Ma *prima* musical es,
conjunció n' es la *segona*,
musical també es la *tres*
y la *Tot* noya bufona.

UN PEGOT.

TERS DE SILABAS

Primera, segona y tercera
ratllas vertical y horisontal-
ment, noms d' home.

GERMÁ DE MACEO.

GEROGLÍFICH

::

+

CII+

PIP

IooOI

A

FRANCISQUET.

A. López Robert, impresor.
Asalto, 63.—Barcelona.